

Granskning av kommunens arbetsmarknadsinsatser

Östra Göinge kommun

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Genomförande och avgränsning	4
2.4. Revisionskriterier	4
3. Granskningsresultat	5
3.1. Organisation och mål	5
3.2. Samarbete med Arbetsförmedling	5
3.3. Ändamålsenliga insatser samt analys och uppföljning	6
4. Slutsats	14
5. Källförteckning	16
6. Revisionskriterium	17
6.1. Kommunallagen (2017:725)	17
6.2. Lag (1944:475) om arbetslöshetsnämnd	17
6.3. Socialtjänstlagen (2001:453).....	17
6.4. Kommunstyrelsens reglemente	17

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Östra Göinge kommun granskat huruvida kommunstyrelsens arbete bidrar till att öka förutsättningarna för en ökad sysselsättning på arbetsmarknaden.

Det är vår sammanfattade bedömning att kommunstyrelsens arbete bidrar till att öka förutsättningarna för en ökad sysselsättning på arbetsmarknaden.

Vi bedömer att det finns ett etablerat samarbete med Arbetsförmedlingen. Att samarbetet till stor del bygger på den befintliga personalens kontakter och insyn inom Arbetsförmedlingens verksamhet kan leda till en risk. För att undvika sårbarhet vid personalomsättning är det viktigt att dessa personliga kontaktvägar följs upp med ett etablerat samarbete med formella kontaktvägar.

Vi bedömer vidare att de insatser som erbjuds kan bidra till att påskynda individens etablering på arbetsmarknaden. Verksamheten har flera insatser till förfogande för att hjälpa individerna ut i arbetslivet vilka anpassas utifrån det individuella behovet. Vi ser det som positivt att insatserna inte är avhängigt möjligheten att genomföra projekt med andra finansiärer då det minskar sårbarheten om projektmedel inte finns att söka eller intäkter uteblir.

Slutligen bedömer vi att det inte genomförs några analyser för att på ett tillförlitligt sätt kunna dra slutsatser om de genomförda insatserna bidrar till att påskynda individens etablering på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsenheten genomför inte någon utvärdering av relationen mellan verksamhetens resultat och dess kostnader för personal samt drift. Verksamheten följer dock varje månad upp arbetet med att nå resultatmålen i de prioriterade områdena i mål och resultatplan. Verksamheten genomför inte heller några analyser för att ta höjd för framtida kostnader i form av ekonomiskt stöd. Vi bedömer dock att verksamhetens analyser i verksamhetsrapporter visar utvecklingen på totalen, vilka behov som finns samt förslag på åtgärder för att bättre möta målgrupperna. Vi anser att dessa analyser kan ligga till grund för det fortsatta arbetet.

Utifrån granskningsresultat rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ genomföra utvärdering och analys av genomförda insatser om de påskyndar individens etablering på arbetsmarknaden,
- ▶ analysera om verksamhetens resultat står i paritet med verksamhetens kostnad, samt
- ▶ se över behovet om analys och prognos behövs för att ta höjd för framtida kostnader i form av ekonomiskt bistånd.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Även om det är staten som ansvarar för arbetsmarknadspolitiken arbetar många kommuner aktivt med frågan då arbetslöshet belastar kommunernas ekonomi. Under augusti månad 2022 rapporterade kommunen en total arbetslöshet på 10,5 procent. Som en jämförelse är snittet för Skåne län, 8,4 procent och riket 6,5 procent.

Kommunala arbetsmarknadsinsatser är i liten utsträckning lagreglerade, så riktning och innehåll lämnas i stor utsträckning för den enskilda kommunen att besluta om varpå tydlig kommunal styrning och uppföljning blir avgörande för om verksamheten blir effektiv. Enligt kommunstyrelsens reglemente 6 § fullgör kommunstyrelsen för uppgifter enligt lagar och förordningar inom utbildningsområdet. Inom området ingår även arbetsmarknadsåtgärder avseende utbildning och praktik. Vidare anges i 11 § att kommunstyrelsen har hand om åtgärder för att allmänt främja sysselsättning och näringsliv i kommunen. Kommunens arbetsmarknadsenhet ingår i verksamhetsområdet utbildning och arbete. Enheten har till uppgift att stötta arbetssökande till arbetslivet och kan erbjuda insatser såsom:

- ▶ Kartläggning och upprättande av individuell plan för arbetssökande
- ▶ Jobbförberedande insatser och vägledning
- ▶ Validering av kompetenser genom OCN metoden (OCN står för Open Collage Network)
- ▶ Praktik och arbetsträning
- ▶ Arbetsmarknadsanställningar
- ▶ Rekryteringsuppdrag

Revisorerna har i sin risk- och väsentlighetsbedömning sett det som angeläget att granska om åtgärder vidtas för att öka förutsättningarna för en hög sysselsättning på arbetsmarknaden.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsens arbete bidrar till att öka förutsättningarna för en ökad sysselsättning på arbetsmarknaden.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Finns det ett etablerat samarbete med Arbetsförmedlingen?
- ▶ Erbjuder kommunen ändamålsenliga insatser som kan påskynda individens etablering på arbetsmarknaden?
- ▶ Följer kommunen upp resultat och ekonomi av genomförda insatser?

- ▶ Genomförs analyser och prognoser på ett tillförlitligt sätt för att ta höjd för framtida kostnader i form av ekonomiskt bistånd?

2.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen avser kommunstyrelsen. Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer med utvalda chefer och berörda tjänstepersoner i verksamheten. För fullständig lista över intervjuade och de dokument vi har tagit del av, se avsnitt 5 källförteckning. Granskningen är genomförd under perioden oktober 2022 till januari 2023.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier. För att läsa mer om revisionskriterierna, se avsnitt 6. Revisionskriterium.

- ▶ Kommunallagen (2017:725)
- ▶ Lag (1944:475) om arbetslöshetsnämnd
- ▶ Socialtjänstlagen (2001:453)
- ▶ Kommunstyrelsens reglemente

3. Granskningsresultat

3.1. Organisation och mål

Kommunstyrelsen är under kommunfullmäktige det ledande politiska organet för styrning, ledning och uppföljning av den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsens har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Under kommunstyrelsen finns tre utskott: planeringsutskottet, resultatutskottet och individutskottet. Kommunens förvaltningsorganisation består av en förvaltning med fyra verksamhetsområden och tre huvudavdelningar. I maj 2022 genomfördes en omorganisation av verksamhetsområdena vilket innebar att verksamhetsområdet utbildning och arbete delades upp. Inom verksamhetsområdet arbetsliv och stöd finns numera arbetsmarknadsenheten och individ- och familjeomsorg.

Kommunfullmäktige har i *Mål och resultatplan för åren 2022-2024* beslutat om fyra prioriterade områden för kommunen. Ett av de prioriterade områdena är *Vägen till arbete* med ett resultatmål att Göingebo år 2023 ska vara aktiv och självständig genom arbete eller företagande. Målet mäts utifrån andelen hushåll i kommunen med ekonomiskt bistånd, andelen arbetslösa och sökande i program mellan 16-64 år samt Svenskt Näringslivs mätning *Service till företag*. År 2018 hade 3,1% av hushållen i kommunen ekonomiskt bistånd, målet för 2023 är enligt budget att siffran ska minska till 2,3%. Andelen arbetslösa och sökande ska enligt målet minska från utgångsläget på 13% under 2018 till 11% under 2023.

3.2. Samarbete med Arbetsförmedling

Regeringen beslutade under 2019 om en reformering av Arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingen ska fortsatt ha myndighetsansvar för arbetsmarknadsfrågorna men ett nytt system ska utvecklas där fristående aktörer ska hjälpa arbetssökande att komma ut i arbete eller utbildning på så kort tid som möjligt. Reformering har inneburit att Arbetsförmedlingen sedan 2019 har avvecklat 132 arbetsförmedlingskontor i Sverige. I nuläget finns det inget arbetsförmedlingskontor i Östra Göinge. Enligt intervjuade har dock kommunen en medarbetare från Arbetsförmedlingen på plats i verksamheten en dag i månaden. Kommunen har även rekryterat ett antal arbetsmarknadskonsulenter som tidigare arbetade på Arbetsförmedlingen. Intervjuade berättar att det dagliga arbetet på arbetsmarknadsenheten underlättas av att flera av medarbetarna tidigare har arbetat på just Arbetsförmedlingen. Vidare framförs det att arbetsmarknadsenheten har kontakt med Arbetsförmedlingen gällande uppföljning på individnivå och att de har kontaktpersoner för de uppgifter som de behöver.

Av intervjuerna framkom dock att det finns en uppfattning om att kommunen har varit tvungna att på sig ansvaret för att genomföra arbetsuppgifter som egentligen åligger Arbetsförmedlingen. Kommunen hjälper till exempel individer att bli inskrivna i rätt form av program hos Arbetsförmedlingen.

Intervjuade beskriver att Arbetsförmedlingen ska samverka med kommunerna i lokala överenskommelser. Östra Göinge kommun och Arbetsförmedlingen har i nuläget en lokal överenskommelse som är formaliserad inom ramen för Delegationen för unga och nyanlända till arbete (DUA). Överenskommelsen kommer att löpa ut i februari 2023. Kommunen och Arbetsförmedlingen har dock påbörjat ett arbete som ska resultera i en ny lokal överenskommelse vilken ska sätta ramarna för ett fortsatt samarbete. I den nya överenskommelsen kommer förutom arbetsmarknadsenheten även ekonomiskt bistånd och vuxenutbildningen att ingå. Den nya överenskommelsen ska enligt dialoguppgift träda i kraft i början på mars 2023.

3.2.1. Bedömning

Vi bedömer att det finns ett etablerat samarbete med Arbetsförmedlingen. En ny överenskommelse kommer att träda i kraft i början av mars 2023. Att samarbetet till stor del bygger på den befintliga personalens kontakter och insyn inom Arbetsförmedlingens verksamhet kan leda till en risk. För att undvika sårbarhet vid personalomsättning är det viktigt att dessa personliga kontaktvägar följs upp med ett etablerat samarbete med formella kontaktvägar.

3.3. Ändamålsenliga insatser samt analys och uppföljning

På arbetsmarknadsenheten arbetar vid tid för granskningen fyra arbetsmarknadskonsulenter, två arbetsmarknadsvägledare, två arbetsmarknadshandledare, en koordinator, en projektledare och två projektmedarbetare. Samtliga tolv medarbetare, med undantag för en, är heltidsanställda. Arbetet på arbetsmarknadsenheten leds av enhetschef. Intervjuade beskriver att verksamheten inte är beroende av externa projektmedel för att genomföra insatser. Intervjuade upplever att deras verksamhet har fått en hög prioritet avseende den ekonomiska fördelningen i kommunens budget. Målet med verksamheten är att deltagarna ska bli självförsörjande.

Av processkartor, intervjuer och dokument framgår att arbetsmarknadsenheten erbjuder kartläggningar av deltagarnas arbetsförmåga och kunskaper. Enheten erbjuder även validering av kompetenser genom metoden Open Collage Network (OCN). Arbetsmarknadsenheten hjälper även individen att upprätta en individuell handlingsplan. Planen kan till exempel innehålla jobbförberedande insatser som arbetsträning eller praktik. Arbetsmarknadsenheten samverkar med flera lokala företag i kommunen vilket har resulterat i att arbetsmarknadsenhetens deltagare kunnat hitta vägar till arbete på olika sätt. I egen regi bedriver kommunen bland annat arbetsträning i form av ett serviceteam som arbetar med att återvinna och återbruka saker samt utföra mervärdesuppgifter runt om i kommunen. Arbetsmarknadsenheten har flera insatser till förfogande för att hjälpa deltagarna ut i arbetslivet:

Inflöde

- Individuell kartläggning genomförs där arbetsmarknadskonsulent och deltagare medverkar för att bedöma om deltagaren är arbetsför eller inte. Utifrån resultatet av kartläggningen beslutas om lämplig åtgärd.

Praktik

- Praktikplatser används i största möjliga mån för alla individer hos arbetsmarknadsenheten. De flesta individerna startar med interna aktiviteter hos AME där deras basala kompetenser testas och tränas avseende hur det fungerar på en arbetsplats i Sverige. Efter en period hos AME bedöms det om individen är redo att gå ut på praktik inom kommunens andra enheter som till exempel skolkök, lokalvård och skola. Tillsammans med enheterna genomförs planering och uppföljningar ute på praktikplatsen tillsammans med handledare. Intervjuade beskriver att de flesta verksamheterna ser praktikanterna som en tillgång och att det leder till kompetensförsörjning.

Anställning AME

- Alla arbetsmarknadsanställningar inom AME sker utifrån att individen uppbär ekonomiskt bistånd i kommunen. I alla arbetsmarknadsanställningar ingår kompetenshöjande insatser på max 50% vilket oftast sker i form av studier. Anställningar inom AME börjar oftast med en jobbförberedande insats för att så snart som möjligt få individen att komma ut till andra enheter inom kommunen (till exempel praktik) för att få erfarenhet från svenskt arbetsliv. Planeringen är tydlig och under anställningstiden sker täta uppföljningar om vidaregång efter anställningens slut. Arbetsmarknadsanställningar har en maxtid på ett år.

Kompetenshöjande insatser

- Ett möte mellan arbetsmarknadskonsulent och deltagare genomförs. På mötet behandlas vika aktiviteter som är aktuella för deltagaren samt om aktiviteten ska genomföras på heltid eller deltid. Aktiviteterna kan till exempel bestå av arbetsträning eller praktik. Arbetsmarknadskonsulent tittar på tidigare kartläggningar för att deltagaren ska få ut så mycket som möjligt av aktiviteterna. Ett schema skapas avseende vilka insatser som deltagaren ska genomföra.

Arbetsträning

- Om deltagaren är redo för arbetsträning genomförs ett möte mellan deltagaren, arbetsmarknadskonsulent och arbetsmarknadshandledare. Tillsammans avgör de vilket syfte arbetsträningen ska ha samt vilka basala kompetenser som ska tränas. Utvecklingen av basala kompetenser, trivsel och omfattning följs upp kontinuerligt. När arbetsträningen bedöms vara avslutad genomförs en bedömning av deltagarens arbetsförmåga, beslut om vidare insatser fattas.

Göingematchningen

- Inom kommunens arbetsmarknadsenhet bedrivs forumet Göingematchningen där arbetsgivare och arbetssökande kan mötas. Genom insatsen matchas de lokala företagens behov med att anställa med arbetssökande Göingebor som deltar på de öppna matchningstillfällena. De intervjuade beskriver forumet som lyckat och att 90 individer har gått från arbetssökande till anställda under innevarande år tack vare Göingematchningen.

React-EU SvängIN

- Kommunen deltar sedan våren 2022 i projektet React-EU SvängIN vilket är en plattform för unga som blivit utan sysselsättning under pandemin. Projektet är helfinansierat av Europeiska socialfonden (ESF) men kommunen bekostar de personella resurserna. I projektet får ungdomar hjälp och stöd med att hitta en väg till självförsörjning eller studier. Kommunen har satt som mål att nå minst 100 deltagare varav minst 40 ska ha närmat sig arbete eller studier under projekttiden fram till och med april 2023.

Mellan januari 2021 och mars 2022 minskade arbetslösheten bland ungdomar mellan 18-24 år i kommunen från 21,6% till 16,4%. Detta betyder att 49 unga människor i kommunen antingen har börjat arbeta eller studera, vilket motsvarar en minskning med en tredjedel av alla unga i kommunen som var inskrivna hos Arbetsförmedlingen i januari 2021. Förvaltningen skriver dock i verksamhetsrapport 2022 att det troligtvis finns ett stort mörkertal med unga som är sysslösa och som av olika anledningar inte har skrivit in sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen.

Kommunstyrelsen skriver i sin analys av arbetet med att nå målet *Vägen till arbete* att kommunens insatser ska riktas mot alla för att minska den totala arbetslösheten men att ungdomar, utrikesfödda, personer med funktionsnedsättning och personer äldre än 55 år ska prioriteras. Under intervju lyfts det fram att arbetslösheten i kommunen minskat mest hos de som varit arbetslösa under en kortare tid. I förvaltningens verksamhetsrapport avseende vägen till arbete för 2022 lyfts det fram att förvaltningens bild är att de individer som de möter i verksamheterna får en alltmer komplex problembild, där de insatser som finns idag främst är anpassade till de som står relativt nära arbetsmarknaden. Förvaltningen skriver i rapporten att de behöver se över verktygslådan för att bättre kunna möta de behov som målgruppen har idag. För att lyckas i det arbetet anser förvaltningen att samverkan med andra aktörer är viktigt då de individuella behoven hos de som är i behov av stöd ser olika ut och behöver mötas därefter.

De individer som IFO vuxen och ekonomiskt bistånd anvisar till arbetsmarknadsenheten är enligt kommunens analys inte rustade för arbetsmarknaden. Kommunens analys visar att det till exempel beror på låg språknivå, bristande

samhälls- och yrkeskunskap, utmanade livspussel och bristande motivation. För att hjälpa individerna att gå från ekonomiskt bistånd till självförsörjning deltar kommunen under 2022 och 2023 i ett pilotprojekt där arbetslösa rustas för arbetsmarknaden genom arbetsmarknadsanställningar. Förvaltningen skriver i verksamhetsrapport 2022 att extratjänster tidigare har varit ett viktigt verktyg för att få arbetslösa försörjningsstödtagare att helt eller delvis minska sitt bidragsberoende. Extratjänster finns dock inte längre att tillgå då det i statsbudgeten hösten 2021 beslutades att extratjänster skulle fasas ut. I pilotprojektet återfinns en ny form av arbetsmarknadsanställning kallad introduktionsjobb. Målgruppen är individer som har svårt att få arbete, varit utan arbete en längre tid eller som är nyanlända. I pilotprojektet återfinns även nystartsjobb vilket är aktuellt för individer som under en längre tid har varit borta från arbetsmarknaden på grund av sjukdom eller som ännu inte har lyckats etablera sig på arbetsmarknaden. Efter avslutat projekt förväntas projektdeltagarna ha gjort de stegförflyttningar som krävs för att ta sig till en arbetsmarknadsutbildning via antingen Arbetsförmedlingen eller annan utbildning alternativt vara anställningsbara. Under projektets gång avslutas individen hos ekonomiskt bistånd. Förvaltningen bedömer att projektet väntas ha god effekt på målet om andelen hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd och på andelen arbetslösa inom kommunen.

3.3.1. Uppföljning resultat och ekonomi av genomförda insatser

Av intervju framgår att arbetsmarknadsenheten har olika mötesforum för interna uppföljningar av till exempel arbetslöshetsstatistik och hur många hushåll som har ekonomiskt bistånd. Arbetsmarknadsenheten har även samverkansmöten på tjänstemannanivå med ekonomiskt bistånd en gång i månaden där intervjuade beskriver att de följer upp om insatserna fungerar på en aggregerad nivå och att utvecklingsområden är en stående punkt under möten. Intervjuade berättar även att de genomför omvärldsbevakning för att lära sig hur kringliggande kommuner arbetar och på så vis skapa bättre rutiner och arbetssätt.

I verksamhetsplan för verksamhetsområde utbildning och arbete för 2022 återfinns en nulägesanalys kopplad till resultatmålen en bra start i livet och vägen till arbete. Av verksamhetsplanen framgår det att verksamhetsområdet följer upp verksamhet och mål löpande under året. I verksamhetsplanen redovisas även verksamhetsområdets nettokostnader fördelat på verksamhet

Tabell 1. Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd

Indikator	2018	2019	2020	2021
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	97	88	83	88

Källa: Verksamhetsrapport 2022 - Vägen till arbete

För att mäta om förvaltningens insatser får effekt på lång sikt följer de upp hur stor andel av de som varit i behov av ekonomiskt stöd som återkommer inom ett år efter att ärendet har avslutats. Av tabell 1 framgår att de personer som avslutas som ärende hos ekonomiskt bistånd, i stor utsträckning inte har behov av fortsatt stöd av kommunen ett år efter avslut.

Tabell 2. Anledningar till avslut inom ekonomiskt bistånd under 2021

Avslutningsorsak	Antal hushåll	Andel av avslut
Arbete	40	28%
Studier	15	11%
Pension	0	0%
Ersättning pga. arbetslöshet	2	1%
Annan ersättning/bidrag	21	15%
Flyttat	33	23%
Ändrad familjesituation	7	5%
Annan orsak	10	7%
Ej avhörd	14	10%
Totalt	142	100%

Källa: Verksamhetsrapport 2022 - Vägen till arbete

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har enligt verksamhetsrapport 2022 legat relativt stabilt mellan 180 och 200 per månad under 2021 och fram till och med mars 2022. Förvaltningen skriver att det under 2021 avslutades totalt 142 hushåll från ekonomiskt bistånd och där flertalet avslutades på grund av de fått ett arbete, flyttat från kommunen, fått annan ersättning/bidrag eller gått vidare till studier.

Tabell 3. Uppföljning av resultatindikatorerna i mål- och resultatplan 2020-2023

Resultatindikator	Utgångs- läge 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Målnivå 2023
Andel arbetslösa och sökande i program, 16-64 år	13%	12,5%	13,8%	11,5%	11,1%	11%
Andel hushåll med ekonomiskt bistånd	3,1%	3,2%	3,2%	2,9%	2,9%	2,3%

Källa: Verksamhetsrapport 2022 - Vägen till arbete

Tabell 3 visar att andelen arbetslösa och sökande i program mellan 16-64 år minskat från 13% vid utgångsläget 2018 till 11,1% vid mätningen i augusti 2022. Tabellen visar också att andelen hushåll med ekonomiskt bistånd minskat från utgångsläget på 3,1% under 2018 till 2,9% under 2022.

Tabell 4. Kommunala arbetsmarknadsinsatser

Kommunala arbetsmarknadsinsatser	2020	2021	Förändring
Antal påbörjade insatser under året	229	170	-26%
Antal pågående insatser under året	329	325	-1,2%

Källa: Kolada

Från tabell 4 framgår det att 325 individer deltog i arbetsmarknadsinsatser under 2021. Det är en minskning med cirka 1,2% jämfört med 2020. Antal individer som har anvisats till kommunala arbetsmarknadsinsatser under 2021 uppgår till 170, en minskning med 26% jämfört med 2020. Minskningen förklaras med att inflödet av deltagare till AME främst kommer från ekonomiskt bistånd och Arbetsförmedlingen i form av arbetsträningsuppdrag. Inflödet från Arbetsförmedlingen var under 2021 lågt. Minskningen från ekonomiskt bistånd berodde på att målgruppen hade förändrats och att färre personer stod till arbetsmarknadens förfogande än tidigare år. AME och ekonomiskt bistånd har samverkansmöten varje månad och frågan har enligt uppgift lyfts vid varje tillfälle. I årsbokslut för 2021 framgår det att antalet extratjänster i kommunen har minskat från 100 ner till 66 vilket beror på minskade anslag i statsbudgeten.

Tabell 5. Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet

Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet	Antal 2020	Antal 2021	Andel av samtliga avslutade (%) 2020	Andel av samtliga avslutade (%) 2021
Börjat arbete	50	38	49,5	37,6
Börjat studera	4	6	4,0	6,0
Överförd till annan myndighet	-	-	-	-
Slutförda uppdrag	40	51	39,6	50,4
Någonting annat än ovanstående	7	6	6,9	6,0

Källa: Kolada

Av tabell 5 framgår att den största andelen av samtliga avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet 2020 gick vidare till arbete. Statistiken för 2021 visar dock att antalet som har börjat arbeta minskat sedan föregående år samtidigt som antalet slutförda uppdrag ökat från föregående år.

De huvudsakliga kostnaderna för arbetsmarknadsenheten personalkostnader och driftskostnader. Vidare framkommer även att arbetsmarknadsenheten inte genomför någon utvärdering av relationen mellan verksamhetens resultat och dess kostnader för personal samt drift. Verksamheten följer dock varje månad upp arbetet med att nå resultatmålen i de prioriterade områdena i mål och resultatplan.

3.3.2. Genomförande av analyser och prognoser

Förvaltningen har tagit fram en verksamhetsrapport där de beskriver hur de arbetar för att leva upp till det prioriterade området vägen till arbete. I rapporten har förvaltningen samlat ett antal iakttagelser som har varit centrala under 2021 och fram till och med mars 2022. Förvaltningen har bland annat iakttagit en minskning av arbetslösheten inom de flesta grupper med undantag för de som varit arbetslösa under lång tid. Förvaltningen har även iakttagit att antalet hushåll som uppstår ekonomiskt bistånd ligger stabilt mellan 180-200 hushåll i månaden och att en hög andel av dessa har haft bistånd under lång tid. Av verksamhetsrapporten framgår det att inom förvaltningens alla verksamheter har identifierats en växande grupp som har en långsam progression och som har svårt att tillgodose sig det stöd som förvaltningen erbjuder.

Förvaltningen har utifrån iakttagelserna formulerat ett antal rekommendationer för det fortsatta arbetet inom ramen för det prioriterade området *vägen till arbete*:

- ▶ Förvaltningen ser en ökande grupp av individer som är i behov av annat stöd än det som förvaltningen kan erbjuda. Genom att till exempel frigöra mer tid för handläggare att möta dessa individer och mindre tid för administration. Förvaltningen skriver att en digitalisering av ansökningsförfarandet till ekonomiskt bistånd skulle kunna frigöra mer tid för handläggare som då kan användas för att möta dessa individer.

- ▶ Förvaltningen har sett att en ökad samverkan, såväl internt som externt, har varit en framgångsfaktor för de resultat som förvaltningen kan se under de senaste åren. Samverkansområdet behöver därför även framgent vara ett fokusområde. Förvaltningen ser ett behov av såväl strategisk samverkan mellan exempelvis förvaltningen och statliga myndigheter, men även samverkan på handläggarnivå.

I kommunstyrelsens analys av vägen till arbete skriver kommunstyrelsen att de ser positivt på de rekommendationer som förvaltningen framhåller och att rekommendationerna kan ligga till grund för ett fördjupat arbete inom verksamhetsområdet.

Av intervju framgår att förvaltningen inte genomför någon analys avseende hur arbetet som utförs på förvaltningen leder till minskat behov av ekonomiskt bistånd, däremot analyseras hur det ekonomiska biståndet påverkar på individnivå. Arbetsmarknadsenheten har dock påpekat att verktygslådan behöver utvecklas, men att de idag endast kan följa förändringar och genomföra analyser i det dagliga arbetet, dock inte på en aggregerad nivå.

3.3.3. Bedömning

Vi kan konstatera att de insatser som erbjuds kan bidra till att påskynda individens etablering på arbetsmarknaden. Insatserna anpassas och utgår från individens behov, vilket bedöms som positivt. Vidare anser vi det vara en fördel att kommunens insatser och verksamhet inte är avhängigt möjligheten att genomföra projekt med andra finansiärer. Detta bör medföra att insatserna kan anpassas efter de målgrupper som kommunen anser är i störst behov av att få stöd och hjälp med insatser för att gå mot egen försörjning. Det minskar även sårbarheten för verksamheten om projektmedel inte finns att söka eller om intäkter uteblir.

Vidare bedömer vi att det inte genomförs analyser för att på ett tillförlitligt sätt kunna dra slutsatser om de genomförda insatserna bidrar till att påskyndandet av individens etablering på arbetsmarknaden.

Verksamheten drar inte heller slutsatser om verksamhetens kostnader står i paritet med verksamhetens resultat. Vi anser det vara en fördel att verksamheten inte behöver förlita sig på externa projektmedel för att genomföra sin verksamhet, detta medför dock ett än större ansvar att säkerställa att resurserna används på det sätt som kan ge bäst utdelning.

Det genomförs inte heller analyser för att ta höjd för framtida kostnader i form av ekonomiskt bistånd. Däremot bedömer vi att verksamhetens analyser i deras verksamhetsrapporter visar på utvecklingen på totalen, vilka behov som finns och förslag på åtgärder för att bättre möta målgruppen. Dessa analyser anser vi kan lägga en bra grund inför det fortsatta arbetet.

4. Slutsats

Det är vår sammanfattade bedömning att kommunstyrelsens arbete bidrar till att öka förutsättningarna för en ökad sysselsättning på arbetsmarknaden.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen under de senaste åren har gjort förändringar och tagit initiativ för att minska arbetslösheten och antalet hushåll i kommunen som uppstår ekonomiskt bistånd. Vi saknar dock analyser avseende om de genomförda insatserna bidrar till påskyndandet av individens etablering på arbetsmarknaden. Vi saknar även analyser och prognoser avseende framtida kostnader för ekonomiskt bistånd.

Revisionsfråga	Svar
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Finns det etablerat samarbete med Arbetsförmedlingen? 	<p>Ja, det finns ett etablerat samarbete med Arbetsförmedlingen. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att ta fram en ny lokal överenskommelse. Att samarbetet till stor del bygger på den befintliga personalens kontakter och insyn inom Arbetsförmedlingens verksamhet kan leda till en risk. För att undvika sårbarhet vid personalomsättning är det viktigt att dessa personliga kontaktvägar följs upp med ett etablerat samarbete med formella kontaktvägar.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Erbjuder kommunen ändamålsenliga insatser som kan påskynda individens etablering på arbetsmarknaden? 	<p>Ja, insatserna som erbjuds kan bidra till att påskynda individens etablering på arbetsmarknaden och de är anpassade utefter individens behov. Det är positivt att insatserna och verksamhet inte är avhängigt möjligheten att genomföra projekt med andra finansiärer.</p> <p>Nej, det genomförs inte analyser avseende om insatserna bidrar till att påskynda individens etablering på arbetsmarknaden.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Följer kommunen upp resultat och ekonomi av genomförda insatser? 	<p>Ja, verksamheten följer löpande upp utfallet av sin budget och verksamhetens resultat i förhållande till målen.</p> <p>Nej, verksamheten drar inte slutsatser om verksamhetens kostnader står i paritet med verksamhetens resultat.</p>

<p>▶ Genomförs analyser och prognoser på ett tillförlitligt sätt för att ta höjd för framtida kostnader i form av ekonomiskt bistånd?</p>	<p>Nej, det genomförs inte några analyser för att ta höjd för framtida kostnader i form av ekonomiskt stöd. Verksamhetens analys i verksamhetsrapporter visar dock på utvecklingen på totalen, vilka behov som finns och förslag på åtgärder för att bättra möta målgruppen.</p>
--	--

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ genomföra utvärdering och analys av genomförda insatser om de påskyndar individens etablering på arbetsmarknaden,
- ▶ analysera om verksamhetens resultat står i paritet med verksamhetens kostnad, samt
- ▶ se över behovet om analys och prognos behövs för att ta höjd för framtida kostnader i form av ekonomiskt bistånd.

Negin Nazari
EY

Hannes Lönnqvist Petersson
EY

5. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Verksamhetsområdeschef, 2022-11-11
- ▶ Enhetschef, 2022-11-15
- ▶ Arbetsmarknadskonsulent, 2022-11-15

Analyserade dokument

- ▶ Delårsredovisning 2022-08-31
- ▶ Enhetschefens handlingsplan (AME)
- ▶ Enhetschefens handlingsplan (IFO barn och unga)
- ▶ Enhetschefens handlingsplan (IFO vuxen)
- ▶ Kommunstyrelsens analys 2022 - Vägen till arbete
- ▶ Mål- och resultatplan för åren 2022-2024
- ▶ Pilotprojekt arbetsmarknadsanställningar Östra Göinge 2022-2023
- ▶ Processkartor för Arbetsmarknadsenheten
- ▶ Verksamhetsplan 2022 - verksamhetsområde utbildning och arbete
- ▶ Verksamhetsberättelse delårsbokslut 2022 - VO Arbetsliv och stöd
- ▶ Verksamhetsrapport 2022 - Vägen till arbete
- ▶ Årsredovisning 2021 för Östra Göinge kommun inklusive kommunala bolag

6. Revisionskriterium

6.1. Kommunallagen (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

6.2. Lag (1944:475) om arbetslöshetsnämnd

Av 1 § framgår att det i varje kommun ska finnas en arbetslöshetsnämnd. Av 2 § framgår att arbetslöshetsnämnden har till uppgift att vidtaga eller på annat sätt främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet.

6.3. Socialtjänstlagen (2001:453)

Av socialtjänstlagens 4 kapitel regleras rätten till bistånd. Av 1 § framgår att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av kommunstyrelsen för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsförsörjning i övrigt.

6.4. Kommunstyrelsens reglemente

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att styrelsen är tillika arbetslöshetsnämnd och svarar för kommunens arbetsfrämjande åtgärder.